

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número: . . . . . 2 cèntims.
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envían es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 1), 1 pesseta á conta de 16 números.

A SA TOMBA D'UN AUBAT. (*)

Sa casa estava plèna d'endolats, y els cors plèns d'agonia: era mòrt un nin, un pòbre nin qu'era s'etzís y s'esperansa de son pare y sa mare. Bé es veritat que los quedavan dues nines hermoses com ses estrelles y hònes com ets àngels; però sempre es fiy que s'en dú la mòrt es es més estimat, y molt més aquest, qu'à més d'essè s'únich mascle, era es bigarniu de la casa.

¡Quina desdítaxa! Ses germanes des mòrt sufrian lo qu'en aquestes ocasions sufreixen ses ànimes qui s'enten, però es desconsòl des seus pares multiplicava sa pena. Son pare estava atontat; sa mare... sa mare era sa que més havia sufrít amb aquell terrible assòt que Déu los enviava. Tot es temps de sa malaltia l'havia cuydat de dia y de nit, d'aquella manera que saben cuydá ses mares, refrescantli es front amb ses besades, endolcentli amb llàgrimes ses begudes, y alluñant, amb son alè, s'alè gelat de la mòrt. Llavònses va coneixe milló que abans qu'aquella vida que s'acabava formava part de sa seua, y quant es parents anavan à col·locá es seu fiyet en es baul, sentint encara en es seu còr un poch de vida, no es podia convence de que s'infant fos mòrt.

Fins que va veure es derré baday, agombolá s'esperansa de que Déu no li arrancaria es seu tresò; però llavònses, quant no pogué duptá de qu'es seu fiyet era mòrt, fòra de sí exclamá:

—«¡Déu no 'u deù sèbre! ¡Ah, nó; es impossible que Déu heu sàpia! Aquí, à la tèrra, hey deù havè servidós seus

sense còr, incapassos de comprendre ses pregaries d'una mare.»

Y, trastornat de dolor es seu enteniment, volia oblidarsè de Déu, méntres bregavan dins son esperit ses idèes més angustiòses y funestes.

—«La mòrt es etèrna, (pensava); s'home axí qu'está enterrat se torna pols, y tot ha acabat per à sempre.»

Y més y més desolada, sense remey ni consòl, arribá à s'estat de sa desesperació més horrible.

Ni podia plorá ni s'recordava de ses dues nines que de tant en tant s'acostavan à ella com si li volguéssen demaná una carícia ó una paraula d'amor. Sa recordansa des fiy difunt l'omplia tota, y no pensava més que 'n ses seues gracies y caricies, en sa vèu tan dolça y tan viva, en ses mitjes paraules tan agradòses, tresòr d'una mare.

Es dia de s'entèrro, abatuda com estava p'es trastorn y ses males nits, se condormí una estona un poch ántes de s'auba; y parents y amichs aprofitaren aquella ocasió per dursen es baulé à sa cambra més arreconada, y poderló tancá sense qu'ella sentís ses funestes martellades.

Quant se despertá, volgué torná veure es seu fiyet.

—«Es baul está clavat, (respongué s'homo): es estat per fòrsa.

—¿Vòl dí, (esclamá amb especial agrura), que no bastava que Déu fós estat cruèl; també heu haviau d'essè vòltros?»

Y esclatá en plòrs.

S'en dugueren s'aubatet à n'es Cementèri, y aquella desconsolada mare quedá amb ses dues fiyetes, y les mirava tota estorada, però no les vèya ó no les conexia. Dominada per s'angustia, no pensava en rès nat del mon; vivia com si no visqués; y es seu esperit, sense direcció ni repòs, navegava com un vaxèl sense brúxula en mitx de ses ones irritades.

Axí passá es dia de s'entèrro, y ne passáren molts d'altres, com aquell, trists y funèsts. Tant ses nines com son pare la se miravan amb sos uys plèns de llàgrimes y es còr oprimit; anávan à

dirli alguènes paraules de consòl, y no hey feya rès que no les acabássen, perque tanmateix no les havia sentides. ¡Devian essè tan desgraciats com ella!

Solament un hòn sò hauria pogut, no aconsolá es seu esperit, aliviarló una miqueta; però ja havia molt de temps que no dormía, y una vegada que lo graren qu'anás à n es llit, se recolzá y romangué inmòvil, sense dí una paraula y com sempre concentrada en sí mateixa. Un vespre es seu marit pensantse que dormía, escoltá sa seua respiració, y doná gracies à Déu p'es moments de repòs que s'havia dignat concedí à 'n aquella desdítxada. S'en aná ell també à descansa y pogué olvidá unes quantes hores es seu torment.

Al entretant sa seua espòsa s'axecava, se vestía à tota pressa, sortia de puntes de sa casa per anarsen tot dret à n'aquell lloch ahont de nit y dia tenia concentrats es seus pensaments, à sa tomba des seu fiy. Travessá es jardí, sortí à n'es camp, y prengué per un caminóy cap à n'es Cementèri. No trobá ningú en tot lo camí, y si hagués trobat qualcú no l'hauria vist; ets seus uys estavan clavats demunt es ciprés des fossá que tenia en es seu enfront.

Era una nit encantadora d'estiu, y s'ayre era dolç, y el Cèl estava tot brufat d'estrelles. Entra y s'en aná cap dret à sa tomba des seu fiy qu'está tota cubèrta de oloroses flòrs. S'ajonoyá y s'acostá fins qu'es front li tocá en tèrra, com si amb sa mirada l'hagués volguda atravessá desitjosa de veure es fiy de ses entrañes. Y el va veure; y, mòrt y tot, li sonreya com ets àngels, y ets uys li brollavan d'amor y de tendresa. Volgué alsá sa seua maneta y la trobá gelada. Llavò romangué acalada demunt sa tomba, axí mateix com estava demunt es capsal es temps de sa malaltia; no més que llavònses dexava corre ses seues llàgrimes, y abans les afeigava amb sa fòrsa des martiri per no acabá de matá es seu infant.

—«¿Desitjas reunirtè amb so teu fiy?» (sentí què li preguntava una vèu trista y profunda però clara y ben accentuada que penetrá fins à lo més íntim des còr.)

(*) Aquesta *rondayeta*, (li donám aquest nòm perque en mallorquí no tenim equivalent de sa paraula *cuento*), es de l'il·lustre poeta danés n' H. C. Andersen, qui n'ha fetes moltes d'altres y ben hònes. No es traduhida directament de s'original perque nòltros ignorants, de ses llengües del Nòrt no'n sabem palada. Haventla presa d'una traducció, mos hem atrevit à canviá alguna cosa y fins y tot à ferhi qualque afagitó, perque es palañas ignorants la trobássen més menjivola; d'altra manera no hauriam gosat. Si no vos agrada, no doneu sa culpa à n'es qui l'escrigué, sinó à n'es qui la ha traduhida.

Esglayada s' incorporà y va veure un homo embolicat amb una capa nêgra que li tapava es front amb sa capulla: sa seua cara severa axí mateix inspirava confiansa y brillava en sos uys sa juvenut.

—«¡Reunirmê amb so meu fiy! (digué suplicant.) Oh! tú, sies qui sies, guia'm y jò te seguiré.

—Pensahi bé, (replicá); jò som La Mòrt: ¿vòls vení amb mí?»

Per respòndre més depressa, respongué amb so cap, y en es mateix moment sentí que sa terra s' enfonzava baix des seus jonoy; aquell homo la cubrí amb sa capa nêgra, y ses tenébres heu omplíren tot. Axí debaxá dins sa terra fins molt més enllá des lloch ahont arriba es cávech des fossé.

Caygué es mantell que la tapava y se trobá a una sala grandiosa il·luminada solament per sa llum dèbil d' un sòl qui 's pòst. De còp sa temé qu' es seu fiy la tenia fòrtment abarrassada, y es seu front resplandía amb una hermosura nòva, inexplicable, sobrenatural. Exhalá un crit d' alegrí que no va fé èco a sa sotilada, perque baix d' aquelles vòltes sonava una armonía celestial qu' axuxí s' oía allá mateix, axuxí s' alluñava sense perdèrsè del tot. May per may havia etzísat es seus sentits una música igual; aquella tonada tenia sa virtut de calmá tots es dolors, y era tant misteriosa que 'par que vengués d' una immensa envelada estèsa entre aquella sala y s' espay infinit.

—«¡Mare meua!» (deya es nin amb sa mateixa vèu de quant era en el mon, deméntres qu' ella 'l se menjava a besades frenètica d' alegrí.)

Es nin señalava aquella envelada y deya

—«Part darrera aquest vèl, mare de la meua vida, tot es infinitament més hermos qu' a la terra. Mira, mira, ¿no vèus es meus companhons celestials? ¡Ay que som de ditxosos!»

Bé s' esforsava la pòbre mare; no descubria sinó tenébres, perque encara mirava amb sos uys del mon.

—«Ara aniré a volá per l' espay infinit, (segua es nin), y em posaré baix des tròno de Déu Totpoderós amb sos altres angelets. ¿No 'u vòls que m' en vaja amb ells? Però, ¿perque plòres? Dexamen aná que ben aviat vendràs a reunirtè amb mí per a sempre.

—¡No! ¡queda! ¡queda! (exclamá sa mare,) ¡un instant no més! ¡no més es temps d' estreñertè un' altra vegada còntre es meu pit!»

Y el se posá demunt es còr y amb un tremoló convulsiu li doná una besada. Llavònses sentíren un nòm que venia de part demunt sa bòveda y el pronunciava una vèu angustiosa.

—«¿No 'u sents? (digué 's nin); es monpare qui te crida.»

D' es cap d' un poch sentíren unes altres vèus mesclades amb plòrs que parexian d' infant.

—«Son ses meues germanetes, (digué

's nin;) ¿no t' en recordas, mare meua?»

Per primera vegada s' en recordá d' aquelles criaturetes que li quedavan en el mon, y tota plèna de congoxa alsá sa vista y va veure un esbart d' ombres que volatetjavan su s' envelada y al instant desaparexian. Li assemblava que d' aquelles ombres n' hi havia algunes qu' eran persones qu' ella havia conegudes en la terra. ¿Anavan a passá també s' espòs y ses fiyes dirigintse en el reyne de l' eternidat? Nò: ses seues vèus y jamèchs venian de s' altre part de sa bòveda.

—«Mamareta mèua, (digué 's nin), ja sònàn ses campanes celestials, ja surt es sòl.»

Un ratx de llum maravellosa l' enlluerná: quant obrí ets uys, era desaparegut s' infant y ella se sentia elevada al ayre. Tengué fret, alsá es front, mirá en torn seu y va veure qu' era en es Cementèri demunt sa tomba des seu fiy. Havia tengut un sòmni y Déu s' era valgut d' aquella visió per il·luminarlí s' intel·ligència y fortificarlí s' esperit. S' ajoynoyá y resá:

—«Señó, perdonaumê si he volgut detení en el mon un esperit celestial; perdonaumê per haverem oblidat d' aquells altres angelets qu' en sa vòstra bondat me confiàreu.»

Y sentí una dolso nòva en es seu còr. S' era fet de dia: es sòl pujava majestuós del Orient, cantavan ets aucells, y ses campanes de l' Iglesia tocavan matinal. S' armonía solemne d' aquells instants espargí de tot s' amargura de son esperit.

Torná correns a ca-seua; es seu espòs encara dormia y el despertá donantlí una besada a n' es front.

D' aquell dia ensá va essè sa més valenta de la casa y sa que confortava ets altres amb paraules de consòl.

—«Sa nòstra sòrt, (loç deya), está en ses mans de Déu; per sempre benehit sia y fassa 's la seua santa voluntat.»

Y abarrassant son espòs y besant ses fiyetes que sense podersè avení d' una mudansa tan repentina la contemplavan plènes de gòtx, repetia:

—«Déu m' ha donat coratge; valentsè d' aquell germanet vòstro que descansa dins sa tomba.»

***

LO LLIBRE D' ELS MORTS.

(INTRODUCCIÓ.)

A UN ARBRE.

Arbre qu' ufanós t' axéques
Entre els arbres tos germans,
Y sos frevols tronchs escapses
Amb tos brassos de gegant;

Jò't salud, còm cada vèspre
Costum ne ténch fa molts d' anys
Quant a sa pédra que guardes
Mon còs tròba es dols descans.

Ma vista podia un dia
Tes pòques fuyes contá,
Quant mon cap sobrepujava
De tos capolls es més alt;

Ara emperò t' ombra fresca
D' estiu cubreix tot un plá;
Y d' hivèrn tes fuyes sèques
Es camí axécan un pam;

Tes fuyes sèques que mòrtès
Rodòlan devant s' embat
P' es camí que desde Palma
Cap al Cementèri vá.

¡Quantes vegades bell arbre
A ton gròs tronch apoyat
He pasades moltes hòres
Tes fuyes sèques mirant,

Qu' imatge son de la vida
Qu' al hòmo Déu ha donat,
Verde en temps de primavera
Y pòls quant s' estiu s' en vá!

¡Quantes vegades sa fosca
Plè de tristó m' ha trobat,
Derramant llágrimas vives;
Qu' anavan tes rèls regant!

Qu' es molt trist cada hòrabaixa
La mòrt faresta encontra
Que va cap al Cementèri
De tornada de Ciutat.

Y passa, y va acompanyada,
De mos amichs y germans,
Que s' en dú a tancar dins tombes
D' hont may més los ne treurán.

Y sèbre que demá vespre
La veuré torná passá
Amb nòves prèses goñades
Aque! dia per jornal.

Un dia s' en dú una mare
Qu' ha dexats desamparats
Dins sa més trista misèri
Un espòs y molts d' infants.

Un altre dia una nina
Dormida pòta en son brás,
Plèna de flòrs còm ets àngels
Vestida de satí blanch.

Un altre empeñy amb gran fòrsa
Un jove de devuyt anys,
Que fonch s' única esperansa
De sos pares aterrats.

Y l' ondemá té afilada
Sa séua lluenta faus
Per fé caure un véy qu' havia
Respectat més de cénts anys.

Are un nin, després un jove,
Més tart un hòmo d' edat,
Sempre passa y may s' en torna
Sense durse 'n que menjá.

Lo mateix qu' un falcó abaixa
Cada dia dins Ciutat
Y quant s' en torna ses ungles
Vetx que li gotetjan sanch.

¡Ay, sa pòbre palometa
Qu' ha sofrít es derré esglay!
Llamentantsè dú darrera
Un desconsolat esbart.

Es gemechs y ses plegaries
Que exhalan quant van passant
De ses tées fuyes sèques
Sa remor sòl imitá.

Qu' es de trist a dins sa fosca
Quant tots ells han ja passat
Veure llohí còm estrelles
Quatre macilents fanals.

Y veure més tart que tornan
Casi del tot apagats

Correns tot quatre en filera
Còm un regiment fadad.

Còm si fossen animetes
Que dexant son còs mortal
Tornan à veure si plòran
Es qu' à la tèrra han dexat.

Qu' es de trist pensá qu' un dia
A mi també 'm ferirá
Y hauré de veure à la fòrsa
De la mòrt io fosch palau.

Y hauré de contá los sitgles
Dins una caxa tancat,
Agontant demunt la tèrra
Que surt d' un clòt de nou pams:

Y sentí de ses gelades
Cada vespre s' homitat
Remuyant es mòll d' uns òssos
Que ja no escalfa sa sanch:

Y sèbre que tal vegada
Millons d' àns estaré allá
Amb sa mateixa postura
Esperant l' eternitat.

Esperant l' hõra tremenda
En que l' Angel de Sant Juan
Fará soná sa trompeta
Qu' ha de fé rescocità.

Esperant sa faresta hõra
En qu' es conta 'm retreuran
Devant es Jutge d' es Jutges
De mas òbres y pecats

¡Oh! en aquella hõra solemne
Fassa Déu sia tan gran
Mon bé còm es camps que tápes
Amb ton fuyatge escampat.

Del àngel de l' esperansa
Ses ales m' abrigan tant
Còm m' abrigan cada vespre
De sa serena tos rams.

Y sian mas bones òbres
En aquell perillós pás,
Tantes còm eran tes fuyes
Dins lo alegre mes de Maix.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Compònen es camí d' es Cementèri
amb tèrra de mòrts mesclada encara
amb qualque òs petit.

Si es que sòbra allá dins que l' es-
campin dins es conradís y sa vida que
té tornarà brotá d' un mòdo digna, que
lo que es per recarrech d' es camí
qu' ha d' essè potetjat de bisties es milló
sa grava de sa Riera que passa pròp, y
es trèurerley es un bé perque engran-
deix es cauce d' es torrent.

En axò li diuen no entendre ses cò-
ses, ni respectá lo sagrat d' aquell lloch.

*
**

N' Arboin Brunet continúa fènt dia-
blures en es Teatro y cridant s' atenció
amb sos séus fantasmes y vistas. Reco-
menam à n' es qui no creuen amb bru-
xeries y qu' encara no l' han anat à
veure, qu' hey vajan que no los sabrá
greu es mirá ses còses maravellozes
que fá.

*
**

A ses escòles que paga la Ciutat que

son quatre, y qu' están ubèrtes ses vet-
lades; perqu' hey pugan aná de franch
tots es jornalés, mos diuen que casi no
hey va ningú. ¿Per qui se perd? ¿P' es
mèstres ò p' es dexebles?

Desitjariam que molts de joves pren-
guéssan s' estil d' anarhi à prendre s' ins-
trucció que los manca, que ben neces-
sari los es; y còm tal vegada molts no
hey van perqu' heu ignoran, convendria
que s' Autoritat recordás sa séua exis-
tència obrint matrícula y anunciant ses
hores de classe y es requisits qu' hey ha
que cumplí.

*
**

A propòsit d' aquestes escòles que son
quatre; situades una à n' es carré d' ets
Òms, un' altre à sa Llõnja, y dues à ses
Monjetes; ¿no seria bò posarné una de
aquestes dues derrereres à Santa Catalina,
ò à s' Hostalet, ò à sa Vileta, p' es joves
que viuen fòra-pòrta?

*
**

Y ara que parlam d' escòles, dema-
nám. ¿Ja está planteada aquella escòla
p' es pòbres de la Misericordia que va
maná planteá un mallorquí mòrt à Amè-
rica enviant es doblés necessaris y en-
tregantlos à una Junta nombrada per
aquest fi?

*
**

Dins es cotxos d' es carril continúa
embarcantsi gènt sense educació que
amb ses séues paraules deshonestes es-
candalisan ses persones de bé que no
tènen possibles per aná dins cotxos de
primera. Axò perjudica s' Empresa per-
qu' aquestes persones prefereixan tor-
narsen amb sa diligència ò amb un car-
raté conegut. Es mòdo d' evitá aquest
inconvenient seria s' establí cotxos còm
es primés que duguéran, en els quals
hey ha departaments petits é incomuni-
cats, y no se sènten ets d' uns amb sos
d' ets altres.

*
**

Nòltros ignorants trobám que ses *Fi-
res* y *Fèstes* que vénen no s' han de fé
es Setembre, còm enguañy; però tam-
poch s' han de fé es Juny que tothom
bat. Sa temporada milló perqu' hey haja
gènt de Mallorca y de fòra Mallorca es
es Juriòl, que tothom ha acabades ses
feynes y encara no apréta sa caló, mal-
dament sia en es comensament d' es mes.

EPITAFIS.

Des bevedó Tòni Enrich
Axò es es sepulcre séu.
Va morí de beure, ¡Ay Déu!
Devía essè sòllerich.

Aquí dins está enterrat
Y heu pòt veure qualsevòl
Aquell foradat buñòl
De ses *Fires* de Ciutat.

Aquí de Dona Teodora
Es restos están guardats.
Fonch una gran xarradora
Y una lòca fermadora
Derrera els enamorats.

Aquí jauen enterrats
Tres ò quatre Retgidós
Que no anavan de bugats,
Ni de empenos ni d' honors.....
De segú qu' están salvats.

Descansa aquí un cobradó
Que may fé s' obligació.

D' es fals beato Don Tòni
Axò es es sepulcre séu.
Encenia una atxa à Déu
Y dues à n' el Dimòni.

Aquí descansa en Palou
Que tota sa séua vida
Va trascorre consumida
Mantenguent tres cans de bòu;
Y sa dòna y ets infants
L' estiravan tot lo dia
Y éli feya sa séua via
Sense may donarlós pans.

Sepultura d' en Manía,
Municipal gran y prim
Ahontsevuya se dormía
Perque patia de lim.
Y de tant de no cobrá
El pòbre s' enmalaltí
Y à l' hospital va morí
Per no tení ahont aná.

Jau aquí un sabaté
Que sa feyna li podía
Y un cèntim ja may tenía.
No hagués fèt es malfané.

Es aquest sepulcre nou
D' un cobradó de consums
Que may va tení cap sèu
Perque los gastava en fums.

CASTAÑOLERA.

Aquí repòsa un missé
Tant cansat de perorá,
Que fènt, lo que no va fé,
Per fòrsa are ha de callá
Perqu' es derré plèt perdé.

Dòrm aquí na Concha Ambròs
Dòna molt atxerovida;
Aquest es s' únich repòs
Que tengué en tota sa vida.

Ses cèndres del tio Clés
Son dins aquest muladá;

Fonch metge de dos doblés:
Tant, que curant es demés
A éll no se sabé curá.

Aquí descansa en Ripoll,
Hòmo des més fòrts y sans,
Y morí d' un uy de poll.

Dòrm aquí un patró de llanxa
Anomenat Tòni Estades,
Y dòrm amb ses mans fermades,
(Còm sòlen fé per la Mancha;)
Perque no fés manotades
Per umplirsé bé sa panxa.

Aquí descansa un fadrí
Tant capritxós y tronera,
Que molt bé li pòren dí
Aquell nòm séu .. calavera.

Aquí sis còssos hey ha
Mòrts de malaltía mala,
Tots tamborés de La Sala,
Avesats à no menjá.
Are ja conéch es plá
D' aquests sis ò sèt compaüis;
Han volgut torná à estodiá
Sa marxa des séu tocá
Uns altres sis ò sèt àns.

UN ESTODIANT DE LA SOPA.

COVERBOS.

Premiats amb accésit en el Certámen de L' IGNORANCIA.

Lema:
Es cobèrbos enseñan y fan riure.

A una vila de Mallorca hey havia un endevinadero qui duya tot es pòble alsurat amb ses séues endevinayes. Si à un amo de possessió li havian robat un xòt, sabia quin vespre el s'en havian duyt, ahont l'havian escorxat, y ahont havian amagada sa péll. Si à un pareyé li robavan sa rèya, sabia ahont l'havian amagada, quin' hora la s'en havian duyta; però no deya qui l'havia robada; perqu' es pecat se pòt dí y es pecadó nó, y segons notícies es pecadó era éll mateix.

Es Batle de la vila, que sospitava qualque còsa d' axò, y no poria sofrí qu' enganás es pòble d' aquella manera, un vespre l' enviá à demaná, el fé entrá à dins es séu cuarto, tancá en clau, y li digué:

—¿Sabs perque t' he enviat à demaná?
—No señó.
—M' han dit que sabs endeviná.
¿Qu' es vè?
—Si señó.
—¿Còm! ¿Sabs endeviná y no sabs perque t' he fèt vení?
—No señó.
—Ydò esperet, (digué es Batle.)
Y posá sa má devall una caixa, tragué

una verga d' uyastre de sa gruxa d' es dit, l' agafá à éll per un brás y *zis, zás*, li espolsá sa murta fins que no tengué tròs de verga. Llavò obrí es cuarto y li digué:

—Vés y digués à tothom que sabs: endeviná; però que jò t' he fèt vení per donartè una pallissa de lleña y no heu has sabut endeviná.

Hey havia una beata que tenia escrúpols de consciència sobre sa colació que feya, y s' en confessá. Es confés li demaná quina cantidad menjava per colació, y ella li digué:

—Un platet de sopes y unes quantes figures seques contemplant

—¿Còm s' enten axò? (digué es confés), ¿figures seques contemplant?

—Sí, pare. En menj una, contemplant qu' hey ha un sòl Déu; dues, contemplant que Jesucrist té dues naturaleses; tres, contemplant la Santíssima Trinidad; quatre, contemplant ses virtuts cardinals; cinch, contemplant es Manaments de la Iglesia; sèt, contemplant es Sagraments; vuyt, contemplant ses Benaventuranses; nou, contemplant es nou mesos que María Santíssima dugué el Bòn-Jesús dins ses entrañes; deu, contemplant es deu Manaments; dotze, contemplant ets Articles de la Fe; vint y quatre....

—¿Y no teniu pò de desmayarvós en sa nit?

—Jò tròp qu' es poquet; però per pò de fé llarch no 'n menj més.

—Axò es massa poch, (li digué es confés,) y en penitència de sa falta qu' heu comèsa, d' aquí l' devant, quant vos haureu menjades ses figures que vos menjau are, vos ne menjareu onze mil contemplant ses onze mil Verges.

Un atlòt s' etzaminava de Retòrica y li preguntàren:

—¿Qu' es *Polissindeton*?

S' atlòt, per única respòsta, se posá à plorá.

Ets etzaminadós li preguntàren perque plorava, y éll contestá:

—Perque vostès m' han dit *Polissa de tot* y no es vè; perque tant mumare còm el señó Vicari diuen que jò som es més bòn atlòt de la vila.

Dos missès vivian junts. Tenian un Sant Cristo de plata y los ho robàren; y allá ahont estava penjat los dexàren un paperet aferrat amb aquesta dècima.

Bòn-Jesús méu amorós
Veniu que no estáu bé aquí,
Si un missè vos pòsa axí
Pitjò vos posarán dos;
Pues perque no estigueu Vos
Amb aquesta gént mesclát,
Y à un soscayre esposat,
Es que ténch discorregut
Que milló qu' amb élls venut
Estareu amb mí robat.

Acabarán.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Creu qu' es una pésada creu, sa creu del sant matrimoni.*

SEMBLANSES.—1. *En que té galls.*

2. *En que té solas.*

3. *En que té teyant.*

4. *En que té romana.*

TRIÀNGUL....—*Saludá-Salud-Salú-Sal-Sá-S.*

PREGUNTES....—1. *Un rellòtge.*

2. *Conexersé à si mateix.*

3. *Es lacre.*

FUGA.—*Qui no vol quant pòt, no pòt quant vol.*

ENDEVINAYA.—*Una magrana.*

GEROGLIFICH.

K D P I V K

VIDA n tala MORT

VI KM I N A N T

J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla La Mòrt à n' es vént?
2. ¿Y un mòrt à una ròca es mitx de la mar?
3. ¿Y un esqueleto à un diná de Divèndres Sant?
4. ¿Y es Cementèri à s' Iglesia des Moliná?

BIEL DES MOLÍ.

TRIANGUL DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, la que ningú veu; sa 2.ª, lo que molts de pollos fan à ses atlòtes maques; sa 3.ª, lo que li diuen à un hacendat pagès; sa 4.ª, lo que diuen es catalans à un objècte de pescá; sa 5.ª, una nòta musical; y sa 6.ª, una lletra.

J. S.

PREGUNTES.

- 1.ª ¿Quin es aquell nòm d' hòmo molt antich y conegut en s' història y que llegit al revés es lo que cerca molta gént amb s' estiu?
- 2.ª ¿Quin es aquell nòm d' hòmo que llegit al revés es es nòm d' una còsa que tothom té?
- 3.ª ¿Quin es aquell nòm d' hòmo que 'n ses matexes lletres se pòt compòndre es nòm d' una òpera molt coneguda?

QUIDAM IGNARUS.

FUGA DE CONSONANTS.

E..A UE E..A U. OA E. U A. E OI
S.

ENDEVINAYA.

Tant es pòbre còm es rich,
Me té demunt d' es qu' es nat,
Però es qui me pèrd un pich
Ja no me torna trobá.

UN ESTODIANT.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

29 OCTUBRE DE 1881

Estampa d' En Pere J. Gelabert.